

# EŐIKTE

Metin Özdemir



ÖTÜKEN

METİN ÖZDEMİR; Çanakkale/Yenice doğumlu (1973). Mehmet Bodur Lisesini (1990) ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi (1995). Aynı üniversitenin Adli Tıp Enstitüsünde lisansüstü eğitimini tamamladı (2011). İlk öyküsü 1993 yılında yayımlandı. Evli ve iki çocuk babası.

Öyküleri *Heceöykü*, *Dergâh* ve *Türk Edebiyatı* dergilerinde yayımlandı.

## İçindekiler

### Benim Gibi Biri

•

Yazgının Didaktiđi/ 13

•

Overlok / 20

•

Benim Gibi Biri / 28

•

Gölgeler / 34

•

Günce / 43

•

Balon / 49

•

### Eşikte

•

Talaş Kokusu / 57

•

Umut Diye Bir Şey / 66

•

Yüzleşme / 74

•

Eşikte / 82

•

Ocak

•

Kehribar Renkli Kedi / 91

•

Ocak / 97

•

Muhalif / 106

•

Bilardo Topu / 114

•

Şeytan Geçidi / 121

“SÖZCÜKLERİN YÖNETİCİSİNE,

o her kimse:

Bana karanlık sözcükler ve açık sözcükler ver,  
ama çiçek istemiyorum, kokularını kendine sakla.  
Ben, dökülmeyen, solmayan sözcükler istiyorum.

Dikenler ve kökler, bir de ender,  
çok ender olarak, saydam bir yaprak istiyorum,  
ama başka sözcükleri istemiyorum,  
onları zenginlere dağıt.”

**Elias Canetti**

BENİM GİBİ BİRİ

## Yazgının Didaktiđi

*Korkuyla kundaklanan ruhum  
Var'la yok arasında  
Kurulan salıncakta.*

**Şenol Koçhan**

BUGÜN ÖLDÜM. Aniden oluverdi üstelik. Böyle kolay ve hızlı olsun istemişimdir hep. Ölüm ölümmüş meğer, hızlısı yavaşı yokmuş. Bekleneni, beklenmeyi varmış. Ne yalan söyleyeyim, beklemiyordum hiç. Şaşırdım kaldım. Karım da öyle... Önce seslendi, sonra (ona hep yakıştığını düşündüğüm bir çalımla), “Keyfin bilir ben başlıyorum kahvaltıya,” dedi. İçine sinmemiş olacak, tekrar çağırdı. Ses çıkmayınca ağzında lokma yaklaştı. Sarstı. Soğumuş tenime dokundu. Ürperdi... Çığlık atarak benden uzaklaştı. Ne değişmişti de böyle, benden korkmuştu... Hâlâ ağzımda dün akşam yediklerimin paslı tadı duruyorken korkmalı mıydım kendimden?!

Panikle annesini aradı. Ardından teyzesini. Dostlarımı aramak geldi aklına, neden sonra yakınlarımı. Kısa sürede uğultulu bir kalabalık doluştu eve. Biri alışkın hareketlerle çenemi bağladı. Kapıyı çektiler üzerime. Aramızdaki sınır da belirlendi. Şimdiden ak çarşafılı yatağım mezar, odam

bir mezarlıktı. Daha dün dertleşip söyleştiğim, bana gön-  
lünü, kucağını açan insanlar; korkarak ve kutsayarak uzak-  
laştırdılar beni kendi dünyalarından. Bağırarak istiyorum!  
Sesim çıkmıyor...

Çaresiz içime gömüldüm. Ne olacak sonum! Hayıflan-  
dım. Bir mezar yeri bile edinmemişim. Kulaklarımda bir  
dua tümcesi, “Kendine mezar değil, mezara kendini ha-  
zırlayan kullarından eyle...” Hazır mıyım diye soruyorum  
kendime, bilmiyorum! Bir hayli zamanım olduğunu san-  
mıştım oysa. Yanılmışım. Gerçi hâlâ inanamıyorum başı-  
ma gelenlere. Kirpiklerimi bile kıvıldatamıyorum, ama bi-  
lincim işliyor. Nasıl oldu, nasıl oldu diye sorup duruyorum  
kendime. Kâbus mu? Derken bir fren sesi işitiyorum, bir  
kıvılcım çakıyor belleğimde. Yolun ortasında iki kişiyiz. Bir  
fren sesi... Otomobilin camından yansıyan çığ bir gün ışığı  
alıyor gözümü. Sonrasını hatırlamıyorum. Orada mı bitti  
her şey, yolda mı, hastanede mi, yoksa evde mi, nerede?  
Peki ya öncesi...

Ne tesadüf(!) dün sabah, Yahya Efendi Dergâhı'nda,  
ağaçlarla süslü bir taraçadan Boğaz'ı seyrediyordum. Res-  
torasyon nedeniyle bir türlü ziyaret edememiştim dergâ-  
hı. Ortaköy'den Beşiktaş iskelesine doğru yürürken, set  
üstünde gezinenleri görünce ayaklarım kendiliğinden da-  
racık taş yokuşu tırmanıverdi. Boğaz sırtlarına yaslanmış  
eski kabristanlarda ölümden öte bir sıcaklık bulmuşumdur  
hep, bir de tekkelerin kuytu köşelerine sığınmış faniliğin  
timsali eski hazireler... Sakız ağaçlarının, servi ve çınarlar-  
ın kıvıl kıvıl yapraklarından güneşin tesir etmediği koyu  
gölgeliklerde soluklanır, heceleyerek de olsa mezar taşla-  
rındaki eski yazıları sökmeye çalışırım. Biraz yürüyünce çı-  
nar ağacının göğe başkaldıran dalları arasından fosfor gibi  
parlayan, “Denizi göreceksin sakın şaşırma...” Hep böyle  
olur. Yine de şaşırtır beni Boğaz'ın tırşe gamsızlığı. Yitip



giden ümitlere ve düş kırıklıklarına aldırmadan, ömürlerimizin arasından bin yıllardır akıp gitmektedir Boğaz.

Yahya Efendi'de de aynısı oldu; Tevhithane'yi geçip sağlıklı sollu mezar taşlarının arasından yürüdüm. Binlerce gamlı ayağın cilaladığı taş yolun dirsek vererek yukarı kıvrıldığı yerde, ceviz ağacının yapraklarıyla bir renk yemişleri arasından Boğaz'la burun buruna geliverdim.

*Ne garip, karımla da bir kabristanda, Aşiyân'da tanışmıştık. Onca ölü ozanı bir arada görünce adını da 'edebî istirahatgâh' diye değiştirmişti. Ah ozanlar! "Uyudun, uyanamadın olacak," diyerek ölümü bile sevdirmediler mi bize? Ağulu bir şerbet gibi içimize akıtarak. O gün zamanın ötesinden kendi sesleriyle seslenmiştim şairlere. Bıraktıkları sesin, içimizde yankılanmayı sürdürdüğünü haykırmak istercesine... Aşiyân'ın yamaçlarında ilerledikçe ölüm hissini bunluğu dağılıvermiş, manzaraya -ve hayata- panoramik bir bakışla birlikte büsbütün bir iyimserlik duygusu kaplamıştı içimi. Huzur burada elle tutulacak gibi oluyor, ölüm düşüncesi bile daha kolay katlanılır bir hâl alıyordu. Bir de köyümün ıpsız bir dağ başında, kapkara yalnızlıklar içindeki kabristanını düşündüm; yaz boyunca kızgın güneşlerin kavurduğu, kışın soğuk rüzgârların esip aşındırdığı yorgun mezar taşlarını... İçime bir ürperti çöktü, anlatılır gibi değil. Gecesi ayrı kasvet, gündüzü ayrı... Çok zaman, "Beni o mezarlığa gömmeyin," diyecek oldum karıma, vazgeçtim. Boşuna zorluk çıkarmayayım diye.*

Dönemeçten yukarı kıvrıldığımda bir fiskiye sesi işittim. Az ileride yaşlıca bir görevli, gösterişli bir mezarın üstündeki çiçekleri suluyordu.

"Merhaba."

"Aleyküm selam."

Öyle olsun der gibi baktım.

"Yakının mı?"

"Yok canım, biz kim..."

Durdu, beyaz kasketini düzeltip kendiliğinden devam etti;

“Yıllardır emanet belledim. Haftada bir-iki sularım. Can borcum var ona.”

Aile mezarının en ortasındaki taşı işaret ediyor.

Bir hışırtı dikkatimi böldü. Sağdaki aralıkta iki martı, kediler için bırakılmış nevalden pay kapma yarışında. Cigeri didikleyen gagalarından sızan kan, gövdelerini kızıla boyamış.

Uygun kelimeyi aramayı sürdürürken sordum.

“O hâlde ölüme yaklaşmış olmalısın?”

“Orasını bilemem.”

“Can borcu dedindi ya!”

“Belki. Ama ölüm vardır ya da yoktur. Arası yok.”

Bir yandan demir profille çevrelenmiş aile kabristanındaki yabancı otları ayıklıyor.

Solda, biraz içerlek kısımda yeni eşilmiş bir mezarın buğusu tütüyor. Yana yığılmış tavlı toprakta eşinen ispinozla baştankaranın fiskosunu bölen ihtiyar devam ediyor;

“Bin kere yaklaşmak bir ölüm eder mi?”

“Etmaz elbet,” dedim. “Yazgın makas değiştirir, yürüyüp gidersin.”

“Hâşâ, yazgı değişmez, vâde dolmayagörsün, Fîzan’a da kaçsan...”

İhtiyarın didaktik nüanslarla bezeli sohbetinden hazretmemiştim. Konuyu değiştirmek için taze eşilmiş mezarı göstererek sordum;

“Buraya defin yapılıyor mu hâlâ?”

“Anca bakanlar kurulu izniyle, o da dört günden evvel çıkmaz.” Kınamsak bir ifade takındı;

“Bunca zaman bekler şey mi cenaze? Günah, zulüm...”

Başımla onaylayarak hak verdim. Gerisin geri yokuş aşağı yürüdüm. Ben de farkında olarak veya olmayarak, sa-

yırsız kere ölümle burun buruna gelmiş; *öleyazmışım*. Hah, aradığım kelime buydu. Ölüm bir kere yaşanıyorsa, o gelmeden tam olarak geldiğinden söz edemiyorsak ve gelince de yaklaşmak diye bir şey kalmıyorsa... İhtiyar haklıydı galiba, yaklaşmak da bir tahminden ibaret olsa gerek...

Tevhithane'nin kapısında yaşlıca bir kadın kulağıma eğilip, iş arıyorsam doğru yere geldiğimi, ancak kısmet işlerinde falan ulunun, şifa hususunda ise filan ulunun daha yetkin olduğunu fısıldıyordu (Laf arasında uzattığı kâğıt mendili satın aldım). Set üstünde ceviz ağacının altındaki banka oturdum. Çokluk orta yaşlı çarşafı, başörtülü kadınların oluşturduğu kalabalığın tekdüze dua mırıltıları eşliğinde bu eşsiz terastan Boğaz'ı seyre daldım. Buraya gömülmek isteyenleri, yakınlarını buraya gömmek isteyenleri düşündüm. Öldükten sonrasını umursayan adam, umursamayan adama gülünç geldi nedense... Bu, oyun bittiği hâlde, (kral) rolüne fazlaca kaptırdığı için kostümünden bir türlü ayrılamayan zavallı aktörün durumuna benziyordu... “Ya sen?” diye sordum kendime. Keyfim kaçırıldı birden. Ziyaretlerimde sırtımı kabristana dönüp, Boğaz'a yöneldiğimi fark ettim hep. Bu yalancı görüntünün perdelediği âleme gözümü kapayıp, pitoresk bir zevki kovalayışım can sıkıcıydı.

Dergâhtan aşağı sallandığımda yemyeşil karoserinde, “Her nefis ölümü tadacaktır,” yazan cenaze aracıyla karşılaştım. Zavallı aktör, yeşil çuha bezden kostümü içinde, sahnede bir başına kalakalmış.

İskeleye doğru yürümeyi sürdürdüm. Az evvel konuştuğum beyaz kasketli ihtiyar da önümde yürüyordu. Bir güvercin, beni ıskalayıp ihtiyarı ödüllendirdi. Piyango bileti külfetinden de kurtuldum. Bunun hünerli bir imleme olduğunu nereden bilecektim. Aktördü, kostümdü, güvercindi derken sur-ı israfil gibi yeri göğü dolduran derakap

bir ses duydum. Acı bir fren sesi... Sadece bir saniye içinde, bir adım atıp atmamamda düğümlendi her şey... Şairin dediği gibi 'varla yok arasında' daha doğrusu ölümle yaşam arasında kurulu salıncakta gidip geldim.

...

Olup biteni anlayabilmiş değilim. Hâlâ aynı konumda kıvıltısız yatıyorum. İnanamıyorum başıma gelenlere. Kırpiklerimi bile oynatamıyorum, ama bilincim işliyor. Nasıl oldu, nasıl oldu diye sorup duruyorum kendime. Sonra ölmüş olsam, ölmüş olduğumu nasıl düşünebilirim değil mi? Derken yeniden işitiyorum fren sesini, bir kıvılcım çakıyor puslu belleğimde. Güvercinin sonuca gitmek için seçtiği beyaz kasketli ihtiyarın peşi sıra trafik ışıklarına bile bakmadan yola dalıyorum. Bir fren... Otomobilin camından yansıyan gün ışığı alıyor gözümü. Çocukken yüzdüğüm gölette dinamitin oyduğu o dipsiz kuyuyu anımsıyorum. Bir yanda göz alıcı ışıklar parlayan, bir yanı karanlıklarla kaplı ölüm-dirim tüneline çıldırısıya debelenişi bedenimin... Bir el, koyu karanlığın içinden çekip alıyor dermansız gövdem. Ben gerisin geri hamle yapıyorum o an, ihtiyar ileri. Sonra havada takla atışını görüyorum ihtiyarın. Boş bir çuval gibi, paaat! diye düşüveriyor yolun ortasına...

"Şükürler olsun! Kâbusmuş," diye haykırmak istiyorum. Yine de bir terslik olduğunu anlamam uzun sürmüyor. Bir anda havayla doluyor genzim. Göğsüm körük gibi şişiyor. Aldığım nefes yakıp kavuruyor ciğerlerimi, boğulacak gibi oluyorum. Kasılıyorum, titriyorum, üşüyorum, kavruluyorum. Kâbuslu bir uykudan, dürtülerek bile koparlamıyorum. Dilim, kurumuş boğazımda kocaman bir yumru. Ağzımda yapışkan bir tat. "Bir yudum su..." diyebilsem! Nasılsa kırpiklerim kıvıldıyor ilk kez. Ağzımın kenarında da bir seğirme. Tülü bir anlığına havalandıran hafif esinti gibi, telaşlı bir uğultu dalgalanıyor odada. Son-

ra aralanır gibi oluyor göz kapaklarım. Bulanık bir ışık der-  
yasında yüzen biçimsiz hayaller görüyorum, karaltılar...  
Nabzımı sayıyor biri. Biri hoyrat parmaklarıyla yordamsız-  
ca aralayıp el fenerini saplıyor seğiren gözüme. Çıplak sarı  
bir ışık donakalıyor boşluğa bakan göz bebeklerimde.

“Ölmedim!!!” diye haykırmak istiyorum.

Göz kapaklarımı yavaşça kapatıyor bir el...